

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้ ตัวแปรที่ใช้เป็นปัจจัยชีวทางสังคม มี 3 ตัวแปร ได้แก่ เพศ อายุ และ อาชีพ และตัวแปรที่เป็นจิตลักษณะ ได้แก่ จิตลักษณะตามสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพ ในท้องถิ่น ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความเชื่ออำนาจในตน และทัศนคติต่อการประกอบอาชีพ ตัวแปรตามคือ พฤติกรรมการประกอบอาชีพ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามชนิดแบบมาตราประเมินรวมค่า (Summated Ratings Scale) มาตรา 6 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น กลุ่มตัวอย่างเป็นประชาชนในท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 809 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นกำหนดโควตา (Stratified Quota Random Sampling) และการสุ่มตามสะดวก (Convenience Sampling)

5.1 สรุปผล

5.1.1 **ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง** กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นหญิง (ร้อยละ 52.80) อายุเฉลี่ย 41.30 ปี กลุ่มตัวอย่างทั้งชายและหญิงส่วนใหญ่มีช่วงอายุระหว่าง 30-39 และ 40-49 ปี โดยชายส่วนใหญ่มีช่วงอายุระหว่าง 40-49 ปี จำนวน 133 คน (ร้อยละ 34.8) และอายุระหว่าง 30-39 ปี จำนวน 116 คน (ร้อยละ 30.4) ในขณะที่หญิงส่วนใหญ่มีช่วงอายุระหว่าง 30-39 ปี จำนวน 170 คน (ร้อยละ 39.8) และอายุระหว่าง 40-49 ปี จำนวน 129 คน (ร้อยละ 30.2) ทั้งชายและหญิงส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร (ร้อยละ 51.21) และอาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 29.30) ที่เหลือมีอาชีพค้าขาย ช่างซ่อมเครื่องยนต์ ช่างก่อสร้าง และช่างเย็บผ้า โดยชายส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร จำนวน 203 คน (ร้อยละ 51.1) และอาชีพรับจ้าง จำนวน 95 คน (ร้อยละ 24.9) ในขณะที่หญิงส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรเช่นเดียวกัน จำนวน 211 คน (ร้อยละ 49.4) และอาชีพรับจ้าง จำนวน 143 คน (ร้อยละ 33.3) ทั้งชายและหญิงส่วนใหญ่เคยไปทำงานต่างถิ่นหรือในกรุงเทพฯ (ร้อยละ 54.9) มีวุฒิการศึกษาไม่เกินชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (ร้อยละ 65.9)

5.1.2 **ปัจจัยเชิงเหตุการณ์ประกอบอาชีพ** ส่วนใหญ่ตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพด้วยตนเอง ร้อยละ 54.60 และบรรพบุรุษเคยทำมา ร้อยละ 29.80 เหตุผลการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพที่มีน้อยที่สุด คือ ประกอบอาชีพนั้นเพราะรัฐบาลเข้ามาสนับสนุน ร้อยละ 0.90 เพราะผู้นำในชุมชนแนะนำให้ทำ ร้อยละ 0.90 เพราะเพื่อนแนะนำให้ทำ ร้อยละ 1.50 ได้เรียนหรือฝึกอบรมมา ร้อยละ 3.50 และเพราะญาติแนะนำให้ทำ ร้อยละ 8.50 ตามลำดับ บุตรของกลุ่มตัวอย่างมีตั้งแต่

ไม่มีบุตรถึงมีบุตรจำนวนมากที่สุด คือ 7 คน ส่วนใหญ่มีบุตร จำนวน 2 คน, 3 คน และ 1 คน ร้อยละ 43.90, 20.10 และ 17.60 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีบุตรกำลังเรียนจำนวน 1-2 คน กว่าร้อยละ 62 ส่วนที่ไม่มีบุตรกำลังเรียนจำนวน 226 คน ร้อยละ 27.90 ส่วนใหญ่ไม่มีบุตรที่ทำงานแล้ว ร้อยละ 61.60 สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

5.1.3 จิตลักษณะ พบผลที่สำคัญ 5 ประการ คือ

1) พฤติกรรมการประกอบอาชีพสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง กับ ทักษะคิดต่อการประกอบอาชีพ ($r=.769^{**}$) สัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำ กับ จิตลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ($r=.391^{**}$) ความเชื่ออำนาจในตน ($r=.310^{**}$) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ($r=.349^{**}$) และสัมพันธ์ในระดับต่ำกับจิตลักษณะตามสถานการณ์ ($r=.081^{**}$)

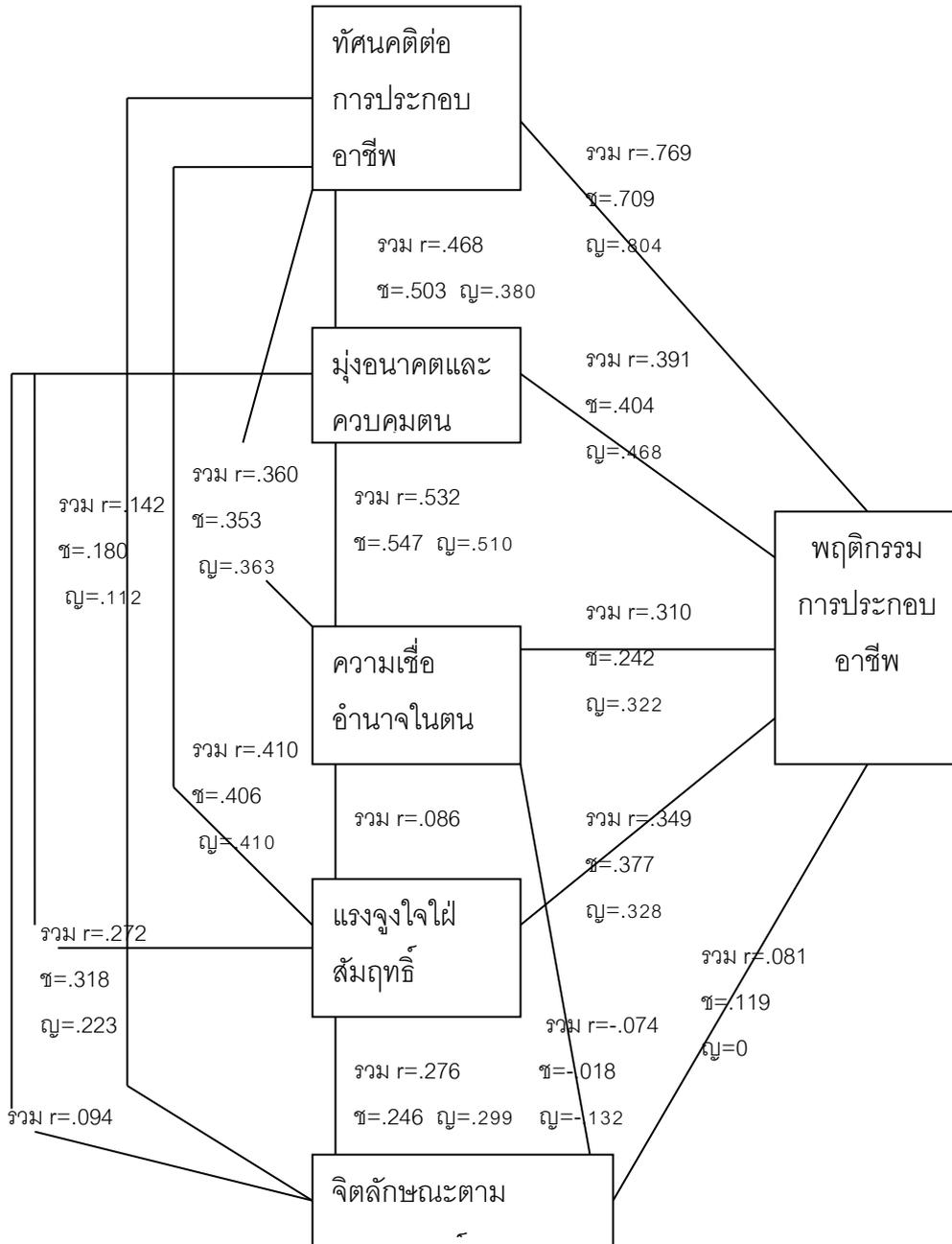
2) จิตลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสัมพันธ์ในระดับปานกลาง กับ ทักษะคิดต่อการประกอบอาชีพ ($r=.468^*$) และจิตลักษณะความเชื่ออำนาจในตน ($r=.532^{**}$) สัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำ กับ จิตลักษณะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ($r=.272^{**}$) และสัมพันธ์ในระดับต่ำ กับ จิตลักษณะตามสถานการณ์ ($r=.094^{**}$)

3) จิตลักษณะความเชื่ออำนาจในตนสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำ กับ ทักษะคิดต่อการประกอบอาชีพ ($r=.360^{**}$)

4) จิตลักษณะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สัมพันธ์ในระดับต่ำ กับ จิตลักษณะความเชื่ออำนาจในตน ($r=.086^*$) แต่สัมพันธ์ในระดับปานกลาง กับ ทักษะคิดต่อการประกอบอาชีพ ($r=.410^{**}$)

5) จิตลักษณะตามสถานการณ์สัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำ กับ จิตลักษณะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ($r=.276^{**}$) สัมพันธ์ในระดับต่ำกับทักษะคิดต่อการประกอบอาชีพในระดับต่ำ ($r=.142^{**}$) และสัมพันธ์ทางลบในระดับต่ำกับจิตลักษณะความเชื่ออำนาจในตน ($r=-.074^*$)

เมื่อจำแนกตามเพศจากการทดสอบค่าเฉลี่ยระหว่างเพศโดยใช้ Independent Sample t-test พบว่า ทักษะคิดต่อการประกอบอาชีพ และพฤติกรรมการประกอบอาชีพไม่แตกต่างกัน ส่วนลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน จิตลักษณะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และจิตลักษณะความเชื่ออำนาจในตนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ระหว่างเพศแล้วพบผลเช่นเดียวกันกับผลในภาพรวมที่กล่าวมา ดังแสดงในแผนภูมิ

แผนภูมิที่ 5.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษาในภาพรวม และจำแนกตามเพศ

เมื่อจำแนกตามช่วงอายุ จากการทดสอบค่าเฉลี่ยระหว่างช่วงอายุ โดยใช้ Oneway ANOVA พบว่า จิตลักษณะตามสถานการณ์ จิตลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน จิตลักษณะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จิตลักษณะความเชื่ออำนาจในตน ทักษะคิดต่อการประกอบอาชีพ และพฤติกรรมการประกอบอาชีพไม่แตกต่างกัน และจากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบผลที่สำคัญ 8 ประการ คือ

1) พฤติกรรมการประกอบอาชีพสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง กับ ทศนคติต่อการประกอบอาชีพ ในกลุ่มอายุ 20-29 ปี ($r=.793^{**}$) กลุ่มอายุ 30-39 ปี ($r=.787^{**}$) และกลุ่มอายุ 40-49 ปี ($r=.670^{**}$) สัมพันธ์ในระดับสูงมากในกลุ่มอายุ 50-59 ปี ($r=.850^{**}$) และกลุ่มอายุ 60-69 ปี ($r=.823^{**}$)

2) พฤติกรรมการประกอบอาชีพสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำ กับ จิตลักษณะมุ่งอนาคต และควบคุมตน ในกลุ่มอายุ 30-39 ปี ($r=.399^{**}$) และกลุ่มอายุ 40-49 ปี ($r=.253^{**}$) สัมพันธ์ในระดับปานกลางในกลุ่มอายุ 20-29 ปี ($r=.436^{**}$) และกลุ่มอายุ 50-59 ปี ($r=.539^{**}$) และสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูงในกลุ่มอายุ 60-69 ปี ($r=.606^{**}$)

3) พฤติกรรมการประกอบอาชีพสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำ กับ จิตลักษณะความเชื่ออำนาจในตน ในกลุ่มอายุ 20-29 ปี ($r=.360^{**}$) กลุ่มอายุ 30-39 ปี ($r=.231^{**}$) กลุ่มอายุ 40-49 ปี ($r=.265^{**}$) และกลุ่มอายุ 50-59 ปี ($r=.399^{**}$) และสัมพันธ์ในระดับปานกลางในกลุ่มอายุ 60-69 ปี ($r=.570^{**}$)

4) พฤติกรรมการประกอบอาชีพสัมพันธ์ในระดับปานกลาง กับ จิตลักษณะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในกลุ่มอายุ 20-29 ปี ($r=.512^{**}$) สัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำในกลุ่มอายุ 30-39 ปี ($r=.377^{**}$) และกลุ่มอายุ 40-49 ปี ($r=.373^{**}$) และทั้งสองตัวแปรไม่สัมพันธ์กันในกลุ่มอายุ 50-59 ปี และกลุ่มอายุ 60-69 ปี

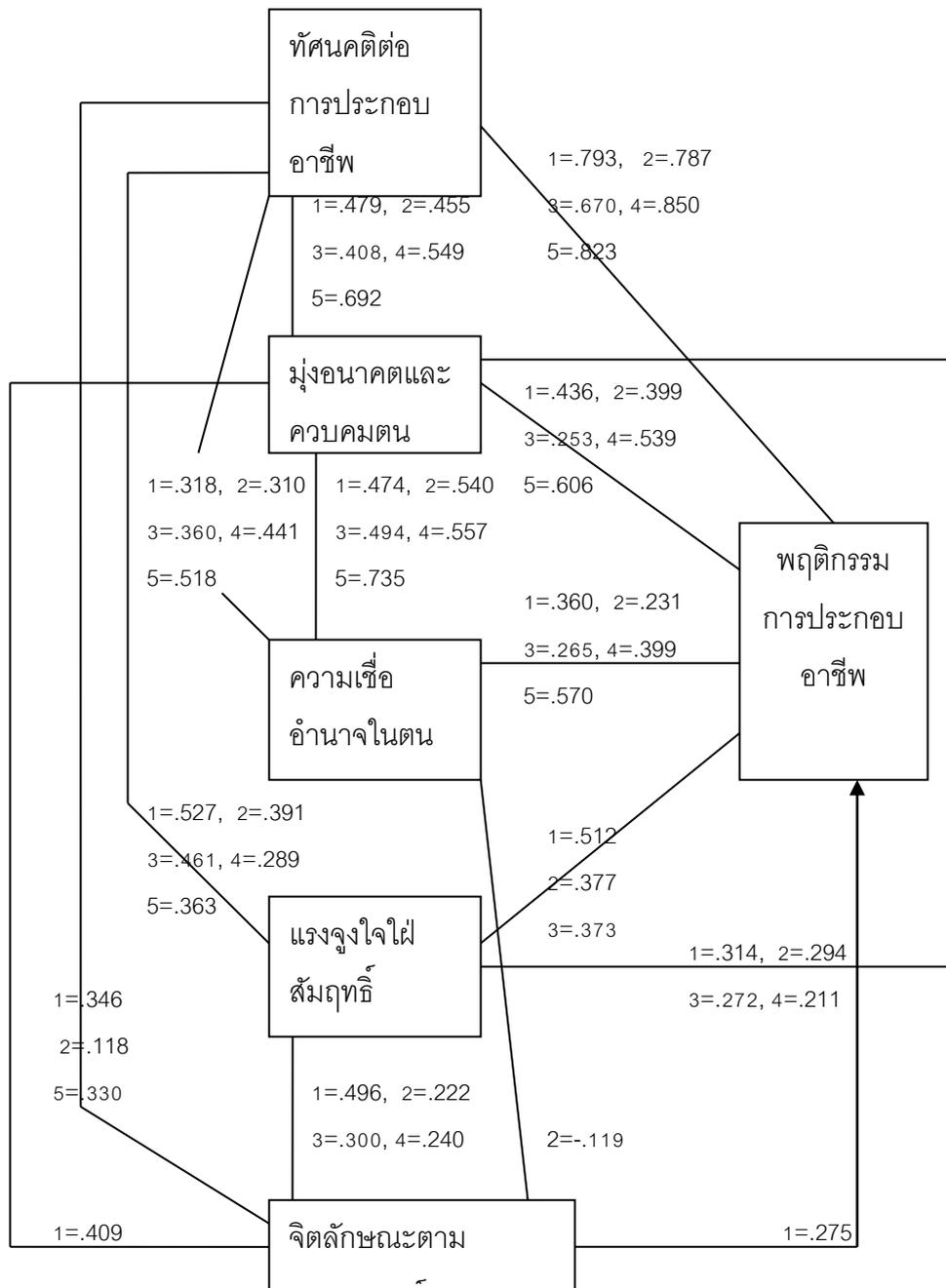
5) จิตลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง กับ ทศนคติต่อการประกอบอาชีพในกลุ่มอายุ 60-69 ปี ($r=.692^{**}$) ส่วนกลุ่มอายุ 20-29 ปี ($r=.479^{**}$) กลุ่มอายุ 30-39 ปี ($r=.455^{**}$) และกลุ่มอายุ 40-49 ปี ($r=.408^{**}$) และกลุ่มอายุ 50-59 ปี ($r=.549^{**}$) สัมพันธ์ในระดับปานกลาง ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนกับจิตลักษณะความเชื่ออำนาจในตน มีผลเช่นเดียวกันคือสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูงในกลุ่มอายุ 60-69 ปี ($r=.735^{**}$) ส่วนกลุ่มอายุ 20-29 ปี ($r=.474^{**}$) กลุ่มอายุ 30-39 ปี ($r=.540^{**}$) และกลุ่มอายุ 40-49 ปี ($r=.494^{**}$) และกลุ่มอายุ 50-59 ปี ($r=.557^{**}$) สัมพันธ์ในระดับปานกลาง

6) จิตลักษณะความเชื่ออำนาจในตนสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำ กับ ทศนคติต่อการประกอบอาชีพในกลุ่มอายุ 20-29 ปี ($r=.318^{**}$) กลุ่มอายุ 30-39 ปี ($r=.310^{**}$) และกลุ่มอายุ 40-49 ปี ($r=.360^{**}$) แต่สัมพันธ์ในระดับปานกลางในกลุ่มอายุ 50-59 ปี ($r=.441^{**}$) และกลุ่มอายุ 60-69 ปี ($r=.518^{**}$)

7) จิตลักษณะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำ กับ ทศนคติต่อการประกอบอาชีพในกลุ่มอายุ 30-39 ปี ($r=.391^{**}$) กลุ่มอายุ 50-59 ปี ($r=.289^{**}$) และกลุ่มอายุ 60-69 ปี ($r=.363^{**}$) แต่สัมพันธ์ในระดับปานกลางในกลุ่มอายุ 20-29 ปี ($r=.527^{**}$) และกลุ่มอายุ 40-49 ปี ($r=.461^{**}$)

8) จิตลักษณะตามสถานการณ์สัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำ กับ ทักษะคิดต่อการประกอบอาชีพในกลุ่มอายุ 20-29 ปี ($r=.346^{**}$) กลุ่มอายุ 30-39 ปี ($r=.118^{**}$) และกลุ่มอายุ 60-69 ปี ($r=.330^{**}$) สัมพันธ์ในระดับปานกลางกับจิตลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนในกลุ่มอายุ 20-29 ปี ($r=.409^{**}$) และสัมพันธ์กับจิตลักษณะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สัมพันธ์ในระดับปานกลางในกลุ่มอายุ 20-29 ปี ($r=.496^{**}$) สัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำในกลุ่มอายุ 30-39 ปี ($r=.222^{**}$) กลุ่มอายุ 40-49 ปี ($r=.300^{**}$) และกลุ่มอายุ 50-59 ปี ($r=.240^{**}$)

ดังแสดงในแผนภูมิ

แผนภูมิที่ 5.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษาจำแนกตามช่วงอายุ

- หมายเหตุ** 1 หมายถึง กลุ่มอายุ 20-29 ปี, 2 หมายถึง กลุ่มอายุ 30-39 ปี
3 หมายถึง กลุ่มอายุ 40-49 ปี, 4 หมายถึง กลุ่มอายุ 50-59 ปี
5 หมายถึง กลุ่มอายุ 60-69 ปี

เมื่อจำแนกตามอาชีพ จากการทดสอบค่าเฉลี่ยระหว่างอาชีพ โดยใช้ One-Way ANOVA พบว่า จิตลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน และจิตลักษณะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน ส่วนจิตลักษณะตามสถานการณ์ จิตลักษณะความเชื่ออำนาจในตน ทักษะคิดต่อการประกอบอาชีพ และพฤติกรรมการประกอบอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนที่แตกต่างกันได้ทำการทดสอบรายคู่ (Multiple Comparisons) โดยใช้วิธีของ Scheffe และวิธีของ Tamhane พบว่า คู่ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ จิตลักษณะตามสถานการณ์ ได้แก่ อาชีพช่างก่อสร้าง กับ อาชีพช่างเย็บผ้า จิตลักษณะความเชื่ออำนาจในตน ได้แก่ อาชีพค้าขาย กับ อาชีพช่างก่อสร้าง ทักษะคิดต่อการประกอบอาชีพ ได้แก่ อาชีพเกษตรกร (ทำนา ทำสวน ทำไร่) กับ อาชีพรับจ้าง และอาชีพค้าขาย กับ อาชีพรับจ้าง และในพฤติกรรมการประกอบอาชีพ ได้แก่ อาชีพค้าขาย กับ อาชีพรับจ้าง และผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบผลที่สำคัญ 9 ประการ ดังนี้

1) พฤติกรรมการประกอบอาชีพสัมพันธ์ในระดับสูงมาก กับทักษะคิดต่อการประกอบอาชีพในกลุ่มอาชีพค้าขาย ($r=.905^{**}$) และกลุ่มอาชีพเย็บผ้า ($r=.893^{**}$) สัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูงในกลุ่มอาชีพเกษตรกร ($r=.790^{**}$) กลุ่มอาชีพรับจ้าง ($r=.760^{**}$) กลุ่มอาชีพช่างซ่อมเครื่องยนต์ ($r=.764^{**}$) ทั้งสองตัวแปรไม่สัมพันธ์กันในกลุ่มอาชีพช่างก่อสร้าง

2) พฤติกรรมการประกอบอาชีพสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำ กับ จิตลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนในกลุ่มอาชีพเกษตรกร ($r=.391^{**}$) กลุ่มอาชีพค้าขาย ($r=.384^{**}$) และกลุ่มอาชีพช่างซ่อมเครื่องยนต์ ($r=.336^{**}$) สัมพันธ์ในระดับปานกลางในกลุ่มอาชีพรับจ้าง ($r=.424^{**}$) และทั้งสองตัวแปรไม่สัมพันธ์กันในกลุ่มอาชีพช่างก่อสร้าง และกลุ่มอาชีพเย็บผ้า

3) พฤติกรรมการประกอบอาชีพสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำ กับ จิตลักษณะความเชื่ออำนาจในตนในกลุ่มอาชีพเกษตรกร ($r=.308^{**}$) กลุ่มอาชีพรับจ้าง ($r=.341^{**}$) และกลุ่มอาชีพช่างซ่อมเครื่องยนต์ ($r=.286^{**}$) และทั้งสองตัวแปรไม่สัมพันธ์กันในกลุ่มอาชีพค้าขาย กลุ่มอาชีพช่างก่อสร้าง และกลุ่มอาชีพเย็บผ้า

4) พฤติกรรมการประกอบอาชีพสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำ กับ จิตลักษณะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในกลุ่มอาชีพเกษตรกร ($r=.309^{**}$) กลุ่มอาชีพรับจ้าง ($r=.337^{**}$) และกลุ่มอาชีพช่างก่อสร้าง ($r=.381^{**}$) สัมพันธ์ในระดับปานกลางในกลุ่มอาชีพค้าขาย ($r=.593^{**}$) กลุ่มอาชีพช่างซ่อมเครื่องยนต์ ($r=.482^{**}$) และกลุ่มอาชีพเย็บผ้า ($r=.523^{**}$)

5) พฤติกรรมการประกอบอาชีพสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำ กับ จิตลักษณะตามสถานการณ์ในกลุ่มอาชีพช่างซ่อมเครื่องยนต์ ($r=.301^{**}$) สัมพันธ์ในระดับปานกลางในกลุ่มอาชีพเย็บผ้า ($r=.568^*$) และทั้งสองตัวแปรไม่สัมพันธ์กันในกลุ่มอาชีพเกษตรกร กลุ่มอาชีพค้าขาย กลุ่มอาชีพรับจ้าง และกลุ่มอาชีพช่างก่อสร้าง

6) จิตลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสัมพันธ์ในระดับปานกลาง กับ จิตลักษณะความเชื่ออำนาจในตนในกลุ่มอาชีพเกษตรกร ($r=.521^{**}$) กลุ่มอาชีพค้าขาย ($r=.423^{**}$) กลุ่มอาชีพรับจ้าง ($r=.584^{**}$) กลุ่มอาชีพช่างซ่อมเครื่องยนต์ ($r=.497^{**}$) สัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูงในกลุ่มอาชีพช่างก่อสร้าง ($r=.613^{**}$) และทั้งสองตัวแปรไม่สัมพันธ์กันในกลุ่มอาชีพเย็บผ้า

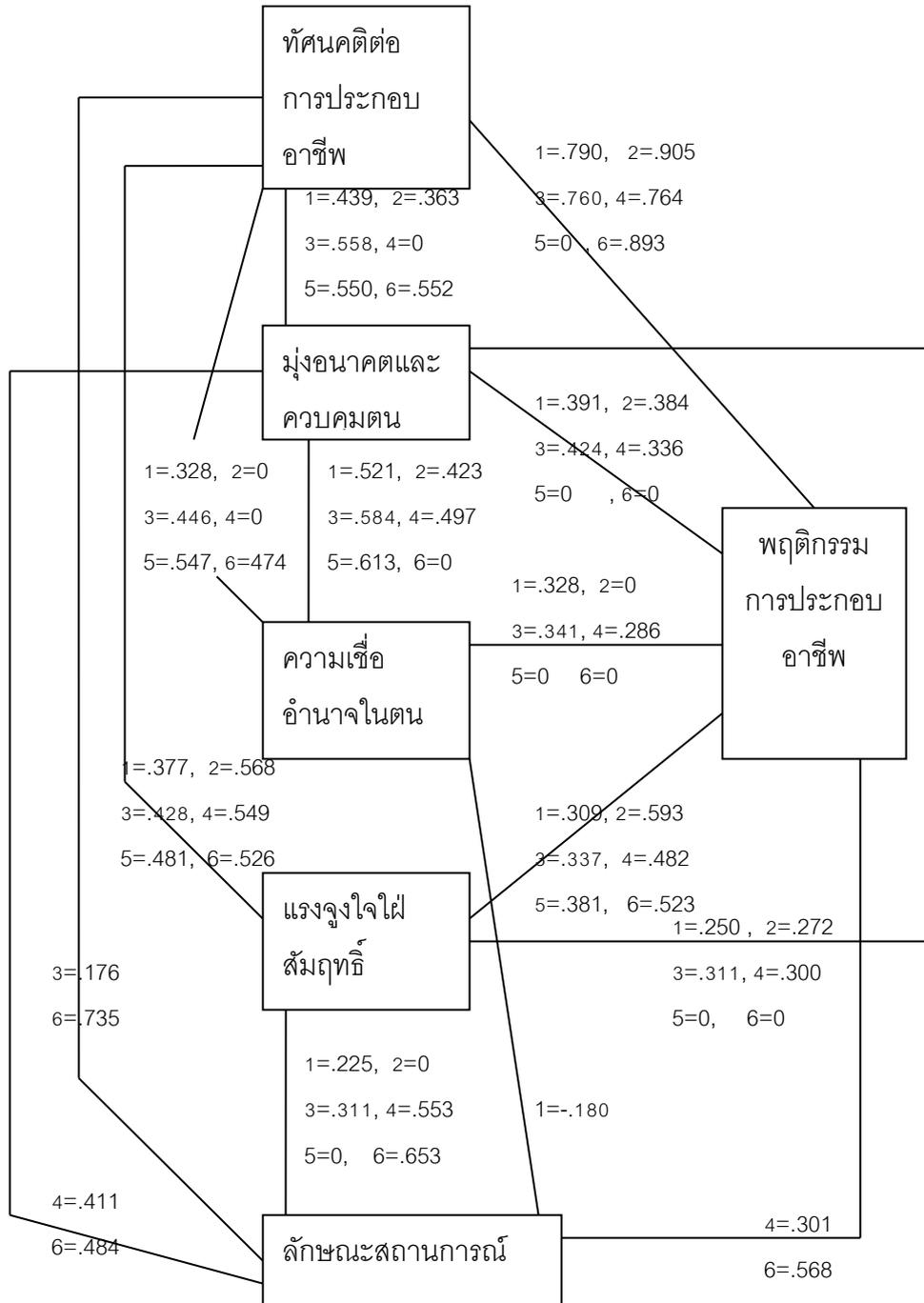
7) ทัศนคติต่อการประกอบอาชีพสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำ กับ จิตลักษณะความเชื่ออำนาจในตนในกลุ่มอาชีพเกษตรกร ($r=.328^{**}$) สัมพันธ์ในระดับปานกลางในกลุ่มอาชีพรับจ้าง ($r=.446^{**}$) กลุ่มอาชีพช่างก่อสร้าง ($r=.547^{**}$) และกลุ่มอาชีพเย็บผ้า ($r=.474^{**}$) ทั้งสองตัวแปรไม่สัมพันธ์กันในกลุ่มอาชีพค้าขาย

8) จิตลักษณะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำ กับ ทัศนคติต่อการประกอบอาชีพในกลุ่มอาชีพเกษตรกร ($r=.377^{**}$) สัมพันธ์ในระดับปานกลางในกลุ่มอาชีพค้าขาย ($r=.568^{**}$) กลุ่มอาชีพรับจ้าง ($r=.428^{**}$) กลุ่มอาชีพช่างซ่อมเครื่องยนต์ ($r=.549^{**}$) กลุ่มอาชีพช่างก่อสร้าง ($r=.481^{**}$) และกลุ่มอาชีพเย็บผ้า ($r=.526^{**}$)

9) จิตลักษณะตามสถานการณ์สัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำ กับ ทัศนคติต่อการประกอบอาชีพในกลุ่มอาชีพรับจ้าง ($r=.176^{**}$) สัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูงในกลุ่มอาชีพเย็บผ้า ($r=.735^{**}$)

และสัมพันธ์กับจิตลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนในระดับปานกลางในกลุ่มอาชีพช่างซ่อมเครื่องยนต์ ($r=.411^{**}$) และกลุ่มอาชีพเย็บผ้า ($r=.484^{**}$)

ดังแสดงในแผนภูมิ ดังนี้

แผนภูมิที่ 5.3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษาจำแนกตามอาชีพ

หมายเหตุ 1 หมายถึง อาชีพเกษตร 2 หมายถึง อาชีพค้าขาย 3 หมายถึง อาชีพรับจ้าง
 4 หมายถึง อาชีพช่างซ่อมเครื่องยนต์ 5 หมายถึง อาชีพช่างก่อสร้าง
 6 หมายถึง อาชีพช่างเย็บผ้า

5.1.4 ผลการทำนายพฤติกรรมการประกอบอาชีพ

ตัวทำนายชุดที่ 1 (แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Mc4) จิตลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน (Mb3) และจิตลักษณะความเชื่ออำนาจในตน (Md5)) **ในภาพรวมพบว่า** แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Mc4) จิตลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน (Mb3) และจิตลักษณะความเชื่ออำนาจในตน (Md5) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการประกอบอาชีพของคนในท้องถิ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (F-prob=.000) โดยจิตลักษณะเดิมทั้ง 3 ตัวแปรนี้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการประกอบอาชีพในระดับปานกลาง ($r=.486$) และจะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการประกอบอาชีพได้ร้อยละ 23.60 ซึ่งหมายความว่าคนในท้องถิ่น ยังมีจิตลักษณะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Mc4) มาก ยังมีจิตลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน (Mb3) มาก และยังมีจิตลักษณะความเชื่ออำนาจในตน (Md5) มาก ยังมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการประกอบอาชีพของคนในท้องถิ่นผู้นั้นมากด้วย นำมาสร้างตัวแบบของความสัมพันธ์ได้คือ $y = 1.984 + .339 * Mc4 + .179 * Mb3 + .131 * Md5$ พบผลเช่นเดียวกันนี้ในหญิงทั้ง 3 ตัวแปรดังกล่าวนี้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการประกอบอาชีพในระดับปานกลาง ($r=.500$, $y = 1.601 + .366 * Mc4 + .211 * Md5 + .164 * Mb3$) แต่มีร้อยละการทำนายสูงกว่าคือ $r^2=25.00$ ส่วนชาย จิตลักษณะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Mc4) และจิตลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน (Mb3) เท่านั้นที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการประกอบอาชีพของคนในท้องถิ่นชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (F-prob=.000) โดยทั้ง 2 ตัวแปรนี้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการประกอบอาชีพในระดับปานกลาง ($r=.481$, $r^2=23.20$, $y = 2.458 + .312 * Mc4 + .224 * Mb3$) เมื่อจำแนกตามกลุ่มอายุ ใน**กลุ่มอายุ 30-39 ปี** พบผลเช่นเดียวกันในชาย โดยทั้ง 2 ตัวแปรนี้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการประกอบอาชีพในระดับปานกลาง ($r=.483$, $y = 2.162 + .338 * Mc4 + .258 * Mb3$) แต่มีร้อยละการทำนายสูงกว่าเล็กน้อยคือ $r^2=23.40$ ใน**กลุ่มอายุ 20-29 ปี**จิตลักษณะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Mc4) และจิตลักษณะความเชื่ออำนาจในตน (Md5) มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการประกอบอาชีพโดยทั้ง 2 ตัวแปรนี้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการประกอบอาชีพในระดับปานกลาง ($r=.653$) และส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการประกอบอาชีพได้ร้อยละ 42.70 นำมาสร้างสมการตัวแบบของความสัมพันธ์ได้คือ $y = .845 + .817 * Mc4 + .421 * Md5$ พบผลเช่นเดียวกันนี้ใน**กลุ่มอายุ 40-49 ปี** โดยทั้ง 2 ตัวแปรนี้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการประกอบอาชีพในระดับปานกลาง ($r=.443$, $y = 2.353 + .397 * Mc4 + .172 * Md5$, แต่มีร้อยละการทำนายต่ำกว่าคือ $r^2=19.60$) ส่วนคนในท้องถิ่น**กลุ่มอายุ 50-59 ปี** มีเพียงจิตลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน (Mb3) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการประกอบอาชีพของอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (F-prob=.000) พบผลเช่นเดียวกันนี้ใน**กลุ่มอายุ 60-69 ปี** และเมื่อจำแนกตามกลุ่มอาชีพพบว่า**ในกลุ่มอาชีพเกษตรกร** จิตลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน (Mb3) จิตลักษณะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Mc4) และจิตลักษณะความเชื่อ

อำนาจในตน (Md5) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการประกอบอาชีพของคนในท้องถิ่นกลุ่มอาชีพเกษตรกรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (F-prob=.000) โดยจิตลักษณะเดิมทั้ง 3 ตัวแปรนี้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการประกอบอาชีพในระดับปานกลาง ($r=.471$) และส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการประกอบอาชีพได้ร้อยละ 22.20 นำมาสร้างสมการตัวแบบของความสัมพันธ์ได้คือ $y = 2.161 + .307*Mc4 + .177*Mb3 + .134* Md5$ พบผลเช่นเดียวกันนี้ในกลุ่มอาชีพรับจ้าง ($r=.494$, $y = 1.945 + .295*Mc4 + .212*Mb3 + .140* Md5$, แต่มีร้อยละการทำนายสูงกว่าคือ $r^2=24.40$) ส่วนในกลุ่มอาชีพค้าขายมีเพียงจิตลักษณะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Mc4) เท่านั้นที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการประกอบอาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (F-prob=.000) โดยตัวแปรนี้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการประกอบอาชีพในระดับปานกลาง ($r=.593$) และส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการประกอบอาชีพได้ร้อยละ 35.10 พบผลเช่นเดียวกันนี้ในกลุ่มอาชีพช่างซ่อมเครื่องยนต์ ($r=.482$, แต่มีร้อยละการทำนายต่ำกว่า $r^2=23.20$) และพบว่าทั้ง 3 ตัวแปร คือ จิตลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน (Mb3) จิตลักษณะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Mc4) และจิตลักษณะความเชื่ออำนาจในตน (Md5) ไม่ควรใช้ในตัวแบบทำนายตัวแปรตามคือพฤติกรรมการประกอบอาชีพของกลุ่มอาชีพช่างก่อสร้าง (ซึ่งพิจารณาจากค่า t-prob=.556, .087, และ .355 ตามลำดับ และ F-prob=.174) พบผลเช่นเดียวกันนี้ในกลุ่มอาชีพช่างเย็บผ้า (t-prob=.654, .065, และ .247 ตามลำดับ และ F-prob=.069)

เมื่อใช้ตัวทำนายชุดที่ 2 (การรับรู้ความสัมพันธ์ในครอบครัวและชุมชน (a21) การได้รับการสนับสนุนทางสังคม (a22) การได้แบบอย่างที่ดีเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ (a23) ความเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการประกอบอาชีพ (a24) จิตลักษณะตามสถานการณ์ (Ma2) และทัศนคติต่อการประกอบอาชีพ (Me6)) ในภาพรวมพบว่ามีเพียงทัศนคติต่อการประกอบอาชีพเท่านั้นที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการประกอบอาชีพของคนในท้องถิ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (t-prob=.000) โดยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการประกอบอาชีพในระดับค่อนข้างสูง ($r=.769$) และจะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการประกอบอาชีพได้ร้อยละ 59.20 พบผลเช่นเดียวกันนี้ในชาย ($r=.709$, แต่มีร้อยละการทำนายต่ำกว่าคือ $r^2=50.3$) ส่วนในเพศหญิงพบว่าการรับรู้ความสัมพันธ์ในครอบครัวและชุมชน (a21) ความเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการประกอบอาชีพ (a24) และทัศนคติต่อการประกอบอาชีพ (Me6) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการประกอบอาชีพของคนในท้องถิ่นหญิง (F-prob=.000) โดยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการประกอบอาชีพในระดับสูงมาก ($r=.809$) และจะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการประกอบอาชีพได้ร้อยละ 65.40 นำมาสร้างสมการตัวแบบของความสัมพันธ์ได้ตามลำดับคือ $y = 1.232 + .736*Me6 + .061*a21 + .040*a24$ เมื่อจำแนกตามกลุ่มอายุพบว่าในกลุ่มอายุ 20-29 ปี ความเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการประกอบอาชีพ (a24) และทัศนคติต่อการประกอบอาชีพ

(Me6) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการประกอบอาชีพ (F-prob=.000) โดยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการประกอบอาชีพในระดับสูง ($r=.804$) และจะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการประกอบอาชีพได้ร้อยละ 64.70 นำมาสร้างสมการตัวแบบของความสัมพันธ์ได้คือ $y=1.688+.751*Me6+.078*a24$ พบผลเช่นเดียวกันนี้ในกลุ่มอายุ 30-39 ปี ซึ่งทั้ง 2 ตัวแปร มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการประกอบอาชีพค่อนข้างสูง ($r=.787$, $y=1.688+.751*Me6+.078*a24$, แต่มีร้อยละการทำนายต่ำกว่าคือ $r^2=62.0$) ส่วนกลุ่มอายุ 50-59 ปี มีเพียงทัศนคติต่อการประกอบอาชีพ (Me6) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการประกอบอาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (F-prob=.000) โดยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการประกอบอาชีพในระดับสูงมาก ($r=.850$) และจะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการประกอบอาชีพได้ร้อยละ 72.30 พบผลเช่นเดียวกันนี้ในกลุ่มอายุอื่นเรียงตามลำดับร้อยละการทำนาย ได้แก่ กลุ่มอายุ 60-69 ปี ($r^2=67.7$) และในกลุ่มอายุ 40-49 ปี ($r^2=64.7$) ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามกลุ่มอาชีพพบว่าในกลุ่มอาชีพรับจ้างมีเพียงทัศนคติต่อการประกอบอาชีพ (Me6) เท่านั้น ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการประกอบอาชีพ โดยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการประกอบอาชีพในระดับค่อนข้างสูง ($r=.760$) และจะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการประกอบอาชีพได้ร้อยละ 57.70 พบผลเช่นเดียวกันนี้ในกลุ่มอาชีพเกษตรกร แต่มีร้อยละการทำนายสูงกว่า ($r=.793$, $r^2=63.00$) และในกลุ่มอาชีพช่างเย็บผ้า ($r=.893$, $r^2=79.80$) กลุ่มอาชีพค้าขาย ความเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการประกอบอาชีพ (a24) และทัศนคติต่อการประกอบอาชีพ (Me6) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการประกอบอาชีพของคนในท้องถิ่นกลุ่มอาชีพค้าขาย (F-prob=.000) โดยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการประกอบอาชีพในระดับสูง ($r=.912$) และจะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการประกอบอาชีพได้ร้อยละ 83.20 นำมาสร้างสมการตัวแบบของความสัมพันธ์ได้คือ $y=.754+.919*Me6+.064*a24$ กลุ่มอาชีพช่างซ่อมเครื่องยนต์ การประกอบอาชีพคือการได้รับการสนับสนุนทางสังคม (a22) และทัศนคติต่อการประกอบอาชีพ (Me6) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการประกอบอาชีพของคนในท้องถิ่นกลุ่มอาชีพช่างซ่อมเครื่องยนต์ (F-prob=.000) โดยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการประกอบอาชีพในระดับค่อนข้างสูง ($r=.793$) และจะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการประกอบอาชีพได้ร้อยละ 62.90 นำมาสร้างสมการตัวแบบของความสัมพันธ์ได้คือ $y=1.577+.597*Me6+.087*a22$ ส่วนในกลุ่มอาชีพช่างก่อสร้าง จากผลการทดสอบตัวแปรแต่ละตัวด้วยค่าสถิติ t-test พบว่าทั้ง 6 ตัวแปรไม่ควรใช้ในตัวแบบทำนาย

5.1.5 ผลการทำนายทัศนคติต่อการประกอบอาชีพ

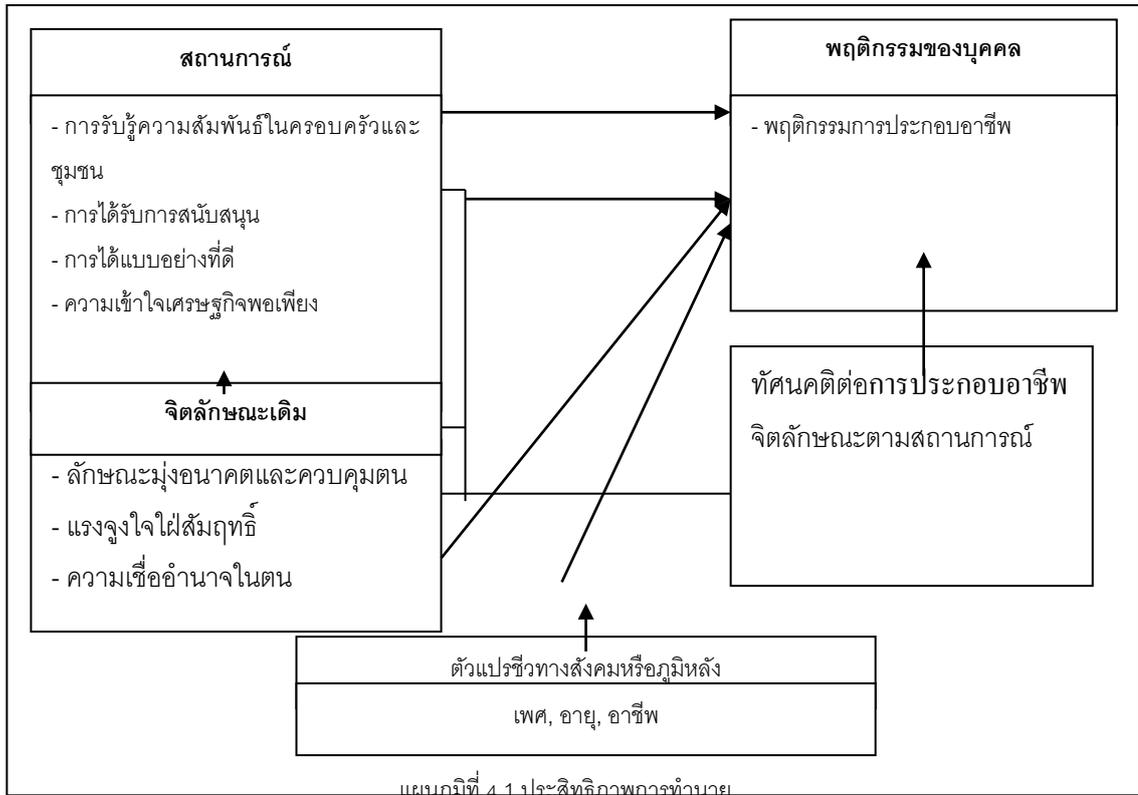
เมื่อใช้ตัวทำนายชุดที่ 1 (แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Mc4) จิตลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน (Mb3) และจิตลักษณะความเชื่ออำนาจในตน (Md5)) **ในภาพรวมพบว่า** จิตลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน (Mb3) จิตลักษณะความเชื่ออำนาจในตน (Md5) มีอิทธิพลต่อทัศนคติต่อการประกอบอาชีพของคนในท้องถิ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (F-prob=.000) มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการประกอบอาชีพในระดับปานกลาง ($r=.573$) และจะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อการประกอบอาชีพได้ร้อยละ 32.9 เมื่อเรียงตามระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรจิตลักษณะเดิมทั้ง 3 ตัวแปร ซึ่งพิจารณาจากค่าเบต้าจากมากไปน้อยคือจิตลักษณะความเชื่ออำนาจในตน (Md5) (. $b_0=.437, .248, \text{ และ } .160$ ตามลำดับ) ซึ่งหมายความว่าคนในท้องถิ่นยังมีจิตลักษณะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Mc4) มาก ยังมีจิตลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน (Mb3) มาก และยังมีจิตลักษณะความเชื่ออำนาจในตน (Md5) มาก ยังมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อการประกอบอาชีพของคนในท้องถิ่นผู้นั้นมากด้วย นำมาสร้างสมการตัวแบบของความสัมพันธ์ได้คือ $y=1.037+.437* Mc4+.248* Mb3+.160* Md5$ พบผลเช่นเดียวกันนี้ **ในชาย** ($r=.573, y=1.458+.365* Mc4+.278* Mb3+.109* Md5$, มีร้อยละการทำนายเท่ากันคือ $r^2=32.9$) **ในหญิง** ($r=.577, y=.622+.501* Mc4+.232* Mb3+.206* Md5$, มีร้อยละการทำนายสูงกว่าเล็กน้อยคือ $r^2=33.3$) และเมื่อจำแนกตามกลุ่มอายุก็พบผลเช่นเดียวกันโดยเรียงตามลำดับค่าร้อยละการทำนายได้แก่ **กลุ่มอายุ 20-29 ปี** ($r=.661, r^2=43.60, y=1.063+.765* Mc4+.287* Md5+.207* Mb3$) **กลุ่มอายุ 50-59 ปี** ($r=.599, r^2=35.90, y=1.003+.516* Mc4+.203* Md5+.138* Mb3$) และ **กลุ่มอายุ 40-49 ปี** ($r=.586, r^2=34.30, y=1.003+.516* Mc4+.203* Md5+.138* Mb3$) **ในกลุ่มอายุ 30-39 ปี** มีจิตลักษณะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Mc4) และจิตลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน (Mb3) มีอิทธิพลต่อทัศนคติต่อการประกอบอาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (F-prob=.000) โดยจิตลักษณะเดิมทั้ง 2 ตัวแปรนี้มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการประกอบอาชีพในระดับปานกลาง ($r=.529$) และส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อการประกอบอาชีพได้ร้อยละ 27.90 นำมาสร้างสมการตัวแบบของความสัมพันธ์ได้คือ $y= 1.622+.371* Mc4+.337* Mb3$ ส่วน **กลุ่มอายุ 60-69 ปี** มีเพียงจิตลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน (Mb3) เท่านั้นที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติต่อการประกอบอาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (F-prob=.000) โดยมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการประกอบอาชีพในระดับปานกลาง ($r=.692$) และส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อการประกอบอาชีพได้ร้อยละ 48.0

เมื่อใช้ตัวทำนายชุดที่ 2 (การรับรู้ความสัมพันธ์ในครอบครัวและชุมชน (a21) การได้รับการสนับสนุนทางสังคม (a22) การได้แบบอย่างที่ดีเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ (a23) ความเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการประกอบอาชีพ (a24) จิตลักษณะตามสถานการณ์ (Ma2) และทัศนคติต่อการประกอบอาชีพ (Me6)) เป็นตัวทำนายพฤติกรรมกรรมการประกอบอาชีพแล้วพบว่า **ชาย** การรับรู้ความสัมพันธ์ในครอบครัวและชุมชน (a21) และความเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการประกอบอาชีพ (a24) มีอิทธิพลต่อทัศนคติต่อการประกอบอาชีพของคนในท้องถิ่นชาย (F-prob=.000) โดยมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการประกอบอาชีพในระดับค่อนข้างต่ำ ($r=.241$) และจะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อการประกอบอาชีพได้ร้อยละ 5.80 ซึ่งหมายความว่าคนในท้องถิ่นชาย ยังมีการรับรู้ความสัมพันธ์ในครอบครัวและชุมชน (a21) มาก และยังมี ความเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการประกอบอาชีพ (a24) มาก ยังมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อการประกอบอาชีพของคนในท้องถิ่นผู้นั้นมากด้วย นำมาสร้างสมการตัวแบบของความสัมพันธ์ได้คือ $y = 3.934 + .151 * a21 + .069 * a24$ ส่วนในหญิงนั้นมีเพียงการรับรู้ความสัมพันธ์ในครอบครัวและชุมชน (a21) มีอิทธิพลต่อทัศนคติต่อการประกอบอาชีพของคนในท้องถิ่นหญิง (F-prob=.001) โดยมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการประกอบอาชีพในระดับต่ำ ($r=.156$) และจะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อการประกอบอาชีพได้ร้อยละ 2.40 เมื่อจำแนกตามกลุ่มอายุพบว่า การรับรู้ความสัมพันธ์ในครอบครัวและชุมชน (a21) การได้รับการสนับสนุนทางสังคม (a22) การได้แบบอย่างที่ดีเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ (a23) ความเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการประกอบอาชีพ (a24) และจิตลักษณะตามสถานการณ์ (Ma2) ไม่มีอิทธิพลในการทำนายทัศนคติต่อการประกอบอาชีพในกลุ่มอายุ 20-29 ปี กลุ่มอายุ 30-39 ปี กลุ่มอายุ 50-59 ปี และกลุ่มอายุ 60-69 ปี ส่วนกลุ่มอายุ 40-49 ปี การรับรู้ความสัมพันธ์ในครอบครัวและชุมชน (a21) และความเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการประกอบอาชีพ (a24) มีอิทธิพลต่อทัศนคติต่อการประกอบอาชีพ (F-prob=.000) โดยมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการประกอบอาชีพในระดับค่อนข้างต่ำ ($r=.264$) และจะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อการประกอบอาชีพได้ร้อยละ 7.00 เมื่อจำแนกตามกลุ่มอาชีพพบว่า **กลุ่มอาชีพเกษตรกร** จิตลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน (Mb3) จิตลักษณะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Mc4) และจิตลักษณะความเชื่ออำนาจในตน (Md5) มีอิทธิพลต่อทัศนคติต่อการประกอบอาชีพของคนในท้องถิ่นกลุ่มอาชีพเกษตรกรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (F-prob=.000) โดยจิตลักษณะเดิมทั้ง 3 ตัวแปรนี้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการประกอบอาชีพในระดับปานกลาง ($r=.539$) และส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อการประกอบอาชีพได้ร้อยละ 29.10 นำมาสร้างสมการตัวแบบของความสัมพันธ์ได้คือ $y = 1.335 + .422 * Mc4 + .221 * Mb3 + .143 * Md5$ พบผลเช่นเดียวกันนี้ใน **กลุ่มอาชีพรับจ้าง** ($r=.641$, $y = .643 + .402 * Mc4 + .314 * Mb3 + .198 * Md5$, แต่มีร้อยละการทำนายสูงกว่าคือ $r^2=44.10$) ใน

กลุ่มอาชีพช่างก่อสร้าง จิตลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน (Mb3) และจิตลักษณะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Mc4) มีอิทธิพลต่อทัศนคติต่อการประกอบอาชีพของคนในท้องถิ่นกลุ่มอาชีพช่างก่อสร้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (F-prob=.000) โดย 2 ตัวแปรนี้มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการประกอบอาชีพในระดับค่อนข้างสูง ($r=.685$) และส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อการประกอบอาชีพได้ร้อยละ 46.90 นำมาสร้างสมการตัวแบบของความสัมพันธ์ได้คือ $y=1.498+.725*Mc4+.607*Mb3$ **กลุ่มอาชีพค้าขาย** มีเพียงจิตลักษณะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Mc4) มีอิทธิพลต่อทัศนคติต่อการประกอบอาชีพโดยตัวแปรนี้มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการประกอบอาชีพในระดับปานกลาง ($r=.568$) และส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อการประกอบอาชีพได้ร้อยละ 32.30 พบผลเช่นเดียวกันนี้ใน**กลุ่มอาชีพช่างซ่อมเครื่องยนต์** ($r=.549$, $r^2=30.10$) ส่วน**กลุ่มอาชีพช่างเย็บผ้า** จากผลการทดสอบตัวแปรแต่ละตัวด้วยค่าสถิติ t-test พบว่าทั้ง 3 ตัวแปรไม่ควรใช้ในตัวแทนทำนายทัศนคติต่อการประกอบอาชีพ

เมื่อจำแนกตามกลุ่มอาชีพพบว่าใน**กลุ่มอาชีพเกษตรกร** การรับรู้ความสัมพันธ์ในครอบครัวและชุมชน (a21) และความเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการประกอบอาชีพ (a24) มีอิทธิพลต่อทัศนคติต่อการประกอบอาชีพของคนในท้องถิ่นกลุ่มอาชีพเกษตรกร (F-prob=.005) โดยมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการประกอบอาชีพในระดับค่อนข้างต่ำ ($r=.394$) และจะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อการประกอบอาชีพได้ร้อยละ 15.60 ซึ่งหมายความว่าคนในท้องถิ่นกลุ่มอาชีพเกษตรกร ยังมีการรับรู้ความสัมพันธ์ในครอบครัวและชุมชน (a21) มาก และยังมี ความเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการประกอบอาชีพ (a24) มาก ยังมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อการประกอบอาชีพของคนในท้องถิ่นผู้นั้นมากด้วย นำมาสร้างสมการตัวแบบของความสัมพันธ์ได้คือ $y= 3.817+.175 a21+.072a24$ ใน**กลุ่มอาชีพช่างซ่อมเครื่องยนต์**พบว่ามีเพียงการได้แบบอย่างที่ดีเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ (a23) มีอิทธิพลต่อทัศนคติต่อการประกอบอาชีพ โดยมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการประกอบอาชีพในระดับค่อนข้างต่ำ ($r=.394$) และจะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อการประกอบอาชีพได้ร้อยละ 15.60 ส่วนใน**กลุ่มอาชีพค้าขาย**พบว่ทั้ง 5 ตัวแปรที่ไม่ควรใช้ในตัวแทนในการทำนายทัศนคติต่อการประกอบอาชีพ พบผลเช่นเดียวกันนี้ใน**กลุ่มอาชีพรับจ้าง กลุ่มอาชีพช่างก่อสร้าง และกลุ่มอาชีพช่างเย็บผ้า**

ประสิทธิภาพในการทำนายสรุปได้ตามแผนภูมิ ดังนี้

แผนภูมิที่ 4.1 ประสิทธิภาพการทำงาน

5.2 อภิปรายผล

ที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร (ร้อยละ 51.21) และอาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 29.30) และส่วนใหญ่ไม่มีบุตรที่ทำงานแล้ว ร้อยละ 61.60 เกี่ยวกับประสบการณ์ในการประกอบอาชีพ มีบุตรตั้งแต่ไม่มีบุตรถึงมีบุตรจำนวนมากที่สุด คือ 7 คน ส่วนใหญ่มีบุตร จำนวน 2 คน, 3 คน และ 1 คน ร้อยละ 43.90, 20.10 และ 17.60 ตามลำดับ มีบุตรกำลังเรียนจำนวน 1-2 คน กว่าร้อยละ 62 ทำให้คนท้องถิ่นยังมีการเลี้ยงดูครอบครัวมากขึ้น ต้องรีบทำงานให้เกิดรายได้ให้ได้มากพอกับรายจ่าย ส่วนหนึ่งที่นอกจากมีอาชีพรับจ้างที่เป็นอาชีพที่มีรายได้ไม่แน่นอนแล้ว ยังต้องดิ้นรนหารายได้ตามที่พบว่า ส่วนใหญ่เคยไปทำงานต่างถิ่นหรือในกรุงเทพฯ (ร้อยละ 54.9) ตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพด้วยตนเอง (ร้อยละ 54.60) และบรรพบุรุษเคยทำมา (ร้อยละ 29.80) เหตุผลการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพที่มีน้อยที่สุด คือ ประกอบอาชีพนั้นเพราะรัฐบาลเข้ามาสนับสนุน ผู้นำในชุมชนแนะนำให้ทำ เพื่อนแนะนำให้ทำ ได้เรียนหรือฝึกอบรมมา และเพราะญาติแนะนำให้ทำตามลำดับ จึงต้องทำงานเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้าไปก่อนโดยไม่ทราบว่าเป็นเมื่อไรปัญหาจะจบสิ้น การต่อสู้ปัญหารายได้นี้ก็จะเป็นไปโดยโดยลำพัง และข้อค้นพบดังกล่าวนี้ยังทำให้เห็นปัญหาสำคัญในการส่งเสริมหรือพัฒนาอาชีพให้คนในท้องถิ่นของภาครัฐด้วย ดังที่พบว่าการรับรู้ความสัมพันธ์ในครอบครัวและชุมชน การสนับสนุน การได้แบบอย่างที่ดีเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ และความเข้าใจหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการประกอบอาชีพซึ่งเป็นจิตลักษณะตามสถานการณ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูงถึงสูง แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าคนในท้องถิ่นจะนำการสนับสนุน การได้แบบอย่างที่ดีเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ และความเข้าใจหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการประกอบอาชีพเหล่านั้นมาปรับใช้ในชีวิต สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทรงศักดิ์ ศรีบุญจิตต์ (2552) ได้ศึกษาการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ ในการดำรงชีวิตของประชาชน แล้วพบว่า มีความเข้าใจ มีภูมิคุ้มกันด้านคุณธรรมในระดับมากที่สุด และนำมาประยุกต์ใช้ในระดับปานกลาง และงานวิจัยของ อัมมาร สยามวาลา (ม.ป.ป.) ที่พบว่าอายุเฉลี่ยของแรงงานในภาคเกษตรได้ค่อย ๆ สูงขึ้น จากประมาณ 33 ปีในปี พ.ศ.2523 เป็น 40 ปี ในปี พ.ศ.2545 ไม่สามารถผลิตสินค้าเกษตรได้เพียงพอที่จะเลี้ยงตัวเองได้อย่างเต็มที่เหมือนเดิม ชนบทไทยก็ลดบทบาทในการผลิตลงแต่มีการบริโภคมากขึ้น

ซึ่งเป็นไปในทำนองเดียวกันกับที่พบว่า พฤติกรรมการประกอบอาชีพสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำ กับ จิตลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ($r=.391^{**}$) ความเชื่ออำนาจในตน ($r=.310^{**}$) และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ($r=.349^{**}$) และสัมพันธ์ในระดับต่ำกับจิตลักษณะตามสถานการณ์ ($r=.081^{**}$) ซึ่งทัศนคติต่อการประกอบอาชีพสัมพันธ์ในระดับปานกลางกับ จิตลักษณะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สัมพันธ์ ($r=.410^{**}$) จิตลักษณะตามสถานการณ์สัมพันธ์ในระดับ

ค่อนข้างต่ำ กับ จิตลักษณะแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ ($r=.276^{**}$) สัมพันธ์ในระดับต่ำกับทัศนคติต่อการประกอบอาชีพในระดับต่ำ ($r=.142^{**}$) ถึงแม้ตามที่พบว่าทัศนคติต่อการประกอบอาชีพสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง กับ พฤติกรรมการประกอบอาชีพ ($r=.769^{**}$) ก็ตาม ข้อค้นพบนี้ ทำให้มองเห็นประเด็นสำคัญหากมีการส่งเสริมหรือการพัฒนาอาชีพสำหรับคนในท้องถิ่นผู้เกี่ยวข้องจึงต้องให้ความสำคัญกับจิตลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน เนื่องจากว่าเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของจิตลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนกับตัวแปรอื่นที่ศึกษาแล้วมีข้อค้นพบในครั้งนี้นับสนุนว่า จิตลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสัมพันธ์ในระดับปานกลางกับจิตลักษณะความเชื่ออำนาจในตน ($r=.532^{**}$) และทัศนคติต่อการประกอบอาชีพ ($r=.468^*$) ซึ่งทัศนคติต่อการประกอบอาชีพนี้จะไปช่วยแสดงความสัมพันธ์กับตัวแปรอื่นที่กล่าวมาซึ่งน่าจะเป็นประโยชน์ต่อพฤติกรรมการประกอบอาชีพต่อไป สอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ว่า **มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง** หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ คือไม่ประมาทในการดำเนินชีวิตที่ต้องประสบกับความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ตลอดเวลา สามารถปรับตัวและรับมือได้อย่างทันท่วงที่ไม่ว่าจะเป็นด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม และนำมาซึ่งความต่อเนื่องของการพัฒนาในระยะยาว หรือจิตลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนเอง ผู้ที่มีจิตลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนได้มาก เป็นผู้ที่เห็นความสำคัญของอนาคต มีการวางแผนเป้าหมายระยะสั้นและระยะยาว รู้จักบังคับตนให้อดได้รอได้ตามทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม ดวงเดือน พันธุมนาวิ (2548 : 10) ที่กล่าวถึงส่วนที่ 2 ส่วนที่เป็นลำดับ เป็นสาเหตุทางจิตใจประกอบด้วยจิตลักษณะ 5 ด้านกล่าวว่า ถ้าต้องการที่จะเข้าใจ อธิบายทำนาย และพัฒนาพฤติกรรมชนิดใด จะต้องใช้จิตลักษณะบางด้านหรือทั้ง 5 ด้านนี้ประกอบกันจึงจะได้ผลดีที่สุด คือ เหตุผลเชิงจริยธรรม มุ่งอนาคต และการควบคุมตนเอง ความเชื่ออำนาจในตน แรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ และทัศนคติ คุณธรรม และค่านิยม ผู้ที่มีจิตลักษณะทัศนคติที่ดีต่อคุณธรรมหรือมีคุณธรรมต่าง ๆ สูง คือ เป็นผู้ที่เห็นประโยชน์ของความดีงามต่าง ๆ และเห็นโทษของความชั่วต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกัพฤติกรรมนั้น ๆ หรือสถานการณ์นั้น

แต่อย่างไรก็ตามตามที่พบว่าจิตลักษณะแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์สัมพันธ์ในระดับต่ำ กับ จิตลักษณะความเชื่ออำนาจในตน ($r=.086^*$) สัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำกับจิตลักษณะตามสถานการณ์ ($r=.276^{**}$) และจิตลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ($r=.272^{**}$) ผู้วิจัยเห็นว่าสิ่งที่มีอยู่แล้วคือ ความอดทน ดิ้นรน ในสถานการณ์ที่เร่งเร็ว ต้องกินต้องใช้ แต่ความขยันต้องตามมา ซึ่งต้องอาศัยปัจจัยอื่นช่วยทำให้ประกอบกันขึ้นได้ ซึ่งตามที่ อมรา พงศาพิชญ์ (2533) พบว่าชีวิตการทำงานเป็นองค์ประกอบสำคัญหนึ่งในคุณภาพชีวิตของคนไทย ซึ่ง UNDP (Global Human Security) ได้กำหนดสาระของความมั่นคงในชีวิตมนุษย์ไว้ 7 ด้าน ได้แก่ 1) ความมั่นคงด้านเศรษฐกิจ 2) ความมั่นคงด้านอาหาร 3) ความมั่นคงด้านสุขภาพ 4) ความมั่นคงด้านสิ่งแวดล้อม

5) ความมั่นคงของบุคคล 6) ความมั่นคงของชุมชน 7) ความมั่นคงทางการเมือง และที่ นรินทร์ สังข์รักษา (2552 : 103) พบว่า ปัจจัยการดำรงชีวิตพื้นฐานให้ความสำคัญต่อการใช้จ่ายด้านอาหารและที่อยู่อาศัยมากที่สุด รองลงมาคือการใช้จ่ายด้านเครื่องนุ่งห่ม การพยาบาล กิจกรรมทางสังคม พิจารณาสິงนี้แล้วทำให้ผู้วิจัยมีความเห็นว่าคุณภาพชีวิตของคนไทยปัจจุบันต่อเนื่องในอนาคตจักต้องมีปัญหามากขึ้น เหตุผลการตัดสินใจประกอบอาชีพจึงขึ้นกับบริบทในชีวิตปัจจุบันมากกว่าความมีเหตุเป็นผล หรือพื้นฐานความถูกต้อง แต่ความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่รุมเร้ามีอยู่ในชีวิตตลอดเวลาต่างหากที่ทำให้มีอิทธิพลต่อเนื่องไป

จากรูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยามพบว่าลักษณะของสถานการณ์ที่มีผลต่อการเกิดพฤติกรรมแล้ว ลักษณะสถานการณ์ยังร่วมกับจิตลักษณะเดิมส่งผลต่อการเกิดพฤติกรรม และลักษณะสถานการณ์มีผลต่อจิตลักษณะตามสถานการณ์ก่อนที่จะส่งผลต่อการเกิดพฤติกรรม การวิจัยในครั้งนี้ จึงกำหนดลักษณะสถานการณ์ที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพในท้องถิ่นครอบคลุมถึง 1) การรับรู้ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวและชุมชน 2) การสนับสนุนจากสังคม 3) การได้แบบอย่างที่ดีเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ และ 4) ความเข้าใจหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการประกอบอาชีพ

คนเรามีปฏิสัมพันธ์(Interact) กับสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบ ๆ ตัวเราอยู่เสมอ การเรียนรู้เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและสิ่งแวดล้อม ซึ่งทั้งผู้เรียนและสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อกันและกัน พฤติกรรมของคนเราส่วนมากจะเป็นการเรียนรู้โดยการสังเกต (Observational Learning) หรือการเลียนแบบจากตัวแบบ (Modeling) (Bandura, 1966 อ้างถึงใน สุรางค์ โค้วตระกูล, 2536)

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

ควรรนำผลการวิจัยเป็นข้อมูลที่สำคัญหนึ่งเสนอต่อวงสัมมนาวิชาการภายในของมหาวิทยาลัย เพื่อให้เกิดความชัดเจนในสภาพที่เป็นอยู่ให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น และเพื่อให้เกิดความตระหนักร่วมกัน และเกิดความต้องการที่จะพัฒนา ซึ่งอาจใช้แนวทางการพัฒนาแบบเรียนรู้ควบคู่กับการทำงานก็ได้ อาจมีหน่วยงานมาทำหน้าที่นี้เฉพาะตั้งแต่ การออกแบบการสอน การวางแผน/การกำหนดวิธีการวัดและประเมิน การเตรียม/สร้างเครื่องการวัดและประเมิน การเก็บคะแนน และการตัดสินผลการเรียน

ให้ความสำคัญปัจจัยทางสังคม เน้นในสังคมเชิงอาชีพ มีกิจกรรมร่วมหรือกิจกรรมเครือข่ายในอาชีพลักษณะเดียวกัน

ประเด็นสำคัญหากมีการส่งเสริมหรือการพัฒนาอาชีพสำหรับคนในท้องถิ่นผู้เกี่ยวข้องจึงต้องให้ความสำคัญกับจิตลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น เนื่องจากว่าเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของจิตลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่นกับตัวแปรอื่นที่ศึกษาแล้วมีข้อค้นพบในครั้งนี้สนับสนุนว่า จิตลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่นสัมพันธ์ในระดับปานกลางกับจิตลักษณะความเชื่ออำนาจในตน ($r=.532^{**}$) และทัศนคติต่อการประกอบอาชีพ ($r=.468^*$) แต่ก็ไม่พบว่าจิตลักษณะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สัมพันธ์ในระดับต่ำ กับ จิตลักษณะความเชื่ออำนาจในตน ($r=.086^*$) สัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำกับจิตลักษณะตามสถานการณ์ ($r=.276^{**}$) และจิตลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น ($r=.272^{**}$) ซึ่งทัศนคติต่อการประกอบอาชีพนี้จะไปช่วยแสดงความสัมพันธ์กับตัวแปรอื่นที่กล่าวมาซึ่งน่าจะเป็นประโยชน์ต่อพฤติกรรมประกอบอาชีพต่อไป สอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ว่า **ภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง** หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงใน

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้เน้นวิเคราะห์เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียน ซึ่งเป็นกิจกรรมสำคัญอย่างหนึ่งในกระบวนการจัดการสอน จึงควรศึกษากระบวนการสอนทั้งวิชาเพื่อวิเคราะห์ความสอดคล้องขององค์ประกอบต่าง ๆ จะทำให้ได้ผลที่มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น และควรศึกษาและพัฒนารูปแบบการพัฒนาการสอนของอาจารย์ ซึ่งเป็นเรื่องที่ยากแต่การออกแบบการพัฒนาที่จะช่วยให้มีประสิทธิภาพต้องคำนึงถึงหลักการมีส่วนร่วม และหลักความแตกต่างของบุคคล ดังนั้น รูปแบบการพัฒนาของบุคคลจึงควรต้องต่างกันด้วย